

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

RATARSTVO, BJELOVAR

Koprivnica, listopad 2002.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	3
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	3
3.1.	Odluka o pretvorbi	4
3.1.1.	Razvojni program	5
3.1.2.	Program pretvorbe	5
3.1.3.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	5
3.1.4.	Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća	5
3.2.	Potvrda o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu	7
3.3.	Provedba programa pretvorbe	7
3.4.	Upis u sudski registar	8
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	8
4.1.	Dionice s popustom	8
4.2.	Dionice bez popusta	10
4.3.	Kupnja i prodaja vlastitih dionica	10
4.4.	Dionice iz portfelja Fonda	12
4.5.	Dokapitalizacija	12
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	13
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	13
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	13
5.3.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	16
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	19
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	19
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	20
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE ²²	

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Područni ured Koprivnica

Klasa: 041-03/01-01/735

Urbroj: 613-08-02-22

Koprivnica, 15. listopada 2002.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA RATARSTVO, BJELOVAR

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Ratarstvo, Bjelovar.

Revizija je obavljena u razdoblju od 18. travnja do 15. listopada 2002.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije reguliran je sljedećim propisima:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94 i 9/95),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 73/00),
- Uredba o raspolaganju dionicama i udjelima koje je Hrvatski fond za privatizaciju stekao temeljem Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 94/95),
- Pravilnik o vrsti dokumenata koje je kupac dionica, udjela, stvari i prava dužan dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju prilikom sklapanja ugovora o kupnji (Narodne novine 36/96),
- Pravilnik o dodjeli dionica bez naplate (Narodne novine 44/96, 1/97, 137/97 i 6/98),
- Pravilnik o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda (Narodne novine 44/96),
- Pravilnik o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela (Narodne novine 44/96),
- Pravilnik o procjeni vrijednosti prikupljenih dionica u postupku osnivanja privatizacijskog investicijskog fonda (Narodne novine 142/98),
- Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava (Narodne novine 124/97),
- Zakon o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (Narodne novine 107/95 i 142/98),
- Zakon o općem upravnom postupku (Službeni list SFRJ - pročišćeni tekst 47/86, Narodne novine 53/93),
- Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine 92/96),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91 i 58/93),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99 i 52/00),
- Zakon o računovodstvu (Narodne novine 90/92), te drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Poduzeće je do pretvorbe bilo upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Bjelovaru pod nazivom Ratarstvo s p.o. sa sjedištem u Bjelovaru, ulica Matice Hrvatske 4/1. Matični broj Poduzeća je 3341712, šifra djelatnosti 020110 - Ratarstvo. Osnovna djelatnost bila je proizvodnja žitarica, industrijskog bilja i povrća, proizvodnja lješnjaka i sadnog materijala lijeske te poljoprivredne usluge za biljnu proizvodnju. Poduzeće je neograničeno zastupao direktor Josip Belošević.

Poduzeće je nastalo 1989., izdvajanjem ratarske cjeline iz društvenog poduzeća 5. Maj. Koristilo je 4 111 ha zemljišnih površina, od kojih su 3 200 ha oranice na kojima je bila organizirana ratarska proizvodnja, a ostatak su sitne i udaljene parcele, koje su se davale u zakup. Na 1 200 ha oraničnih površina bila je izvedena odvodnja, a na 800 ha osnovna kanalska mreža. Na plantaži površine 50 ha proizvodio se lješnjak i sadni materijal lijeske. U 1991. je proizvedeno 9 196 tona merkantilnog kukuruza, 6 756 tona šećerne repe, 5 932 tone pšenice, 1 040 tona uljane repice i 16 tona lješnjaka. Od značajnije poljoprivredne mehanizacije poduzeće je 1991. posjedovalo 37 traktora i sedam kombajna.

Poduzeće su činile dvije organizacijske jedinice - proizvodnja i stručne službe. Zapošljavalo je 98 radnika, od čega je s visokom i višom stručnom naobrazbom 13 ili 13,3%, sa srednjoškolskim obrazovanjem 45 ili 45,9% te nekvalificiranih i polukvalificiranih radnika 40 ili 40,8%.

U bilanci uspjeha za 1991., iskazani su ukupni prihodi u iznosu 91.535.000.- HRD, ukupni rashodi u iznosu 88.008.000.- HRD, te dobit poslovne godine u iznosu 487.000.- HRD. Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991., aktiva i pasiva iskazane su u iznosu 340.914.000.- HRD.

2.2. Statusne i druge promjene

Nakon pretvorbe Društvo je upisano u sudski registar 30. prosinca 1992. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bjelovaru, Fi-2135/92. Usklađivanje općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima upisano je u sudski registar 15. siječnja 1996., a potom su upisivane promjene temeljnog kapitala, statuta i članova nadzornog odbora. Rješenjem Tt-99/12-3 Trgovačkog suda u Bjelovaru od 26. svibnja 1999. temeljni kapital je povećan s 8.664.000,00 kn na 9.294.800,00 kn, zbog emitiranja 166 redovnih dionica "B" serije nominalne vrijednosti 3.800,00 kn. Rješenjem Tt-00/284-3 od 15. svibnja 2000. upisano je smanjenje temeljnog kapitala s 9.294.800,00 kn na 6.115.000,00 kn, radi pokrića gubitaka iz ranijih godina, a nominalna vrijednost jedne dionice smanjena je s 3.800,00 kn na 2.500,00 kn.

2.3. Vlasnički povezana društva

Društvo je jedini osnivač društva Ratarstvo promet d.o.o., Bjelovar (MBS 10040017), (dalje u tekstu: društvo Ratarstvo promet). Izjavu o osnivanju društva Ratarstvo promet donijela je uprava Društva 23. srpnja 1998. Društvo Ratarstvo promet je upisano 8. rujna 1998. u sudski registar kod Trgovačkog suda u Bjelovaru pod brojem Tt-98/746/2.

Osnivački ulog bio je 20.000,00 kn u novcu. Djelatnost novoosnovanog društva je gotovo istovjetna djelatnosti Društva. Odlukom uprave Društva, društvo Ratarstvo promet je preuzelo poslovne aktivnosti Društva, a u Društvu su ostali zaposleni, koji poslove obavljaju za društvo Ratarstvo promet. Sjedište društva Ratarstvo promet je na istoj adresi koju ima Društvo. Članovi uprave su Ankica Čulo i Josip Belošević, koji je istodobno i jedini član uprave Društva.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

Pregledom dokumentacije u Hrvatskom fondu za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) i dokumentacije u Društvu utvrđene su određene nedosljednosti koje se odnose na kronologiju donošenja odluke o pretvorbi i programa pretvorbe poduzeća. U dokumentaciji Fonda i Društva nalaze se dvije odluke o pretvorbi i dva programa pretvorbe Poduzeća, jednom na iznos 1.641.000,- DEM, a drugi puta na iznos 2.280.000,- DEM, u oba slučaja s istim datumom usvajanja na sjednici radničkog savjeta od 24. lipnja 1992.

S obzirom da je Agencija za restrukturiranje i razvoj - Područni ured u Bjelovaru (dalje u tekstu: Agencija) izdala Potvrdu o suglasnosti na pretvorbu od 28. rujna 1992. na vrijednost Poduzeća u iznosu 2.280.000,- DEM, mjerodavna dokumentacija o pretvorbi je odluka o pretvorbi i program pretvorbe u kojima je vrijednost Poduzeća istovjetna iznosu sadržanom u potvrdi Agencije, odnosno prema kojoj je utvrđeno 2 280 dionica nominalne vrijednosti 1.000,- DEM.

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi u dioničko društvo, donio je radnički savjet 24. lipnja 1992. U vrijeme donošenja odluke predsjednik radničkog savjeta bio je Ljubo Pojatina, članovi Josip Vuk, Ljudevit Tober, Mato Debeljak, Đuro Šimunović, Mirko Mikšec i Sonja Potočnjak, a ovlaštena osoba za zastupanje Josip Belošević.

Odlukom je izabran model pretvorbe društvenog poduzeća u dioničko društvo prodajom idealnog dijela poduzeća zaposlenima i ranije zaposlenima i pretvaranjem potraživanja vjerovnika prema Poduzeću u dionice. Dionice koje se ne upišu ili ne otkupe u postupku uplate i izdavanja dionica pripadaju Hrvatskom fondu za razvoj, Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja poljoprivrednika Hrvatske u omjerima određenim odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Određeno je da će osnovnu glavnicu činiti procijenjena vrijednost poduzeća na dan 31. prosinca 1991., koja iznosi 125.408.000,00 HRD odnosno 2.280.000,- DEM (primjenom tečaja 1,- DEM=55,- HRD). U vrijednost osnovne glavnice se ne uračunava vrijednost društvenih stanova ni vrijednost poljoprivrednog zemljišta koje Poduzeće koristi, površine 41 262 200 m². Osnovna glavnica se dijeli na 2 280 redovnih dionica nominalne vrijednosti 1.000,- DEM.

Uvjeti upisa i otkupa dionica utvrđeni odlukom u skladu su s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Tako je utvrđeno da će se uz povlaštene uvjete moći otkupiti 50% dionica, a otplata dionica u obrocima može se ugovoriti najdulje na vrijeme od pet godina pod uvjetima propisanim Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

Uz Odluku o pretvorbi Agenciji su dostavljeni, u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, sljedeći dokumenti: program pretvorbe, izvještaj o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991., ocjena boniteta, program razvoja, podaci o proizvodnim, tehnološkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima poduzeća, podaci i dokazi o pravu korištenja nekretnina, izvod iz sudskog registra i elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća. U Fondu i u Društvu nema podataka o datumu kada je Odluka o pretvorbi s pripadajućim priložima dostavljena Agenciji.

3.1.1. Razvojni program

U skladu s odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Poduzeće je bilo obvezno izraditi razvojni program. U programu pretvorbe navedeno je da uslijed neizvjesne perspektive Poduzeće nije u mogućnosti sagledati buduće poslovanje te nema razvojnog programa. Međutim, u okviru dokumentacije za provedbu pretvorbe Poduzeća nalazi se i kratak razvojni program koji sadrži općenite podatke o tome da će Poduzeće nastaviti s proizvodnjom ratarskih usjeva na površinama u državnom vlasništvu, da je opremljeno potrebnom mehanizacijom te da ratarski proizvodi imaju potražnju na tržištu. Namjera je nastaviti s uređenjem poljoprivrednih površina (drenaža) u cilju povećanja proizvodnje. Navedeno nije u skladu s odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da razvojni program mora sadržavati: analizu razvojnih mogućnosti i sposobnosti poduzeća, analizu tržišta, tehnološko tehničke mogućnosti, organizacijska i razvojna rješenja, ocjenu izvodljivosti, rješenja za zaštitu čovjekove okoline i financijske pokazatelje. Odgovorna osoba u vrijeme predaje dokumentacije o pretvorbi u Agenciji je bio Zlatko Mateša, a u Društvu Josip Belošević.

3.1.2. Program pretvorbe

Program pretvorbe Poduzeća u dioničko društvo donio je radnički savjet 24. lipnja 1992. Programom je izabran kombinirani model pretvorbe - prodaja poduzeća upisom i otkupom dionica i pretvaranje potraživanja vjerovnika u ulog. Uvjeti stjecanja dionica su utvrđeni u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Zaposlenim i ranije zaposlenim radnicima ponudit će se kupnja uz popust 50% osnovne glavnice, uz obročnu otplatu od pet godina i to: u prvoj godini 5% cijene, u drugoj 15%, u trećoj 20%, u četvrtoj 25% i u petoj 35%. Točan broj dionica koje zaposleni i ranije zaposleni mogu kupiti utvrdit će se na temelju njihovih izjava.

Procijenjena vrijednost Poduzeća je 125.408.000.- HRD, što prema tečaju 1,- DEM = 55.- HRD na dan 31. prosinca 1991. iznosi 2.280.000,- DEM. Nominalna vrijednost dionice iznosi 1.000,- DEM, a ukupan broj dionica je 2 280.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Izvještaj o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. broj: I-50/92. od 20. travnja 1992. izradila je Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske - Podružnica Bjelovar. Izvještajem je utvrđeno da je godišnji obračun za 1991. iskazan u skladu s propisima.

3.1.4. Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća izradilo je poduzeće Arting - Poduzeće za projektiranje, inženjering i trgovinu d.o.o. Bjelovar.

Prema elaboratu procjena vrijednosti Poduzeća je obavljena knjigovodstvenom,

statičkom i dinamičkom metodom procjene. Procijenjena vrijednost Poduzeća iskazana je mix - metodom, koja predstavlja aritmetičku sredinu procijenjenih vrijednosti primjenom prethodno navedenih metoda i iznosila je 1.641.000,- DEM. Međutim Agencija nije prihvatila tu odabranu metodu, već je u potvrdi o suglasnosti na pretvorbu, utvrdila vrijednost Poduzeća u iznosu 2.280.000,- DEM, što odgovara procijenjenoj vrijednosti, utvrđenoj primjenom statičke metode procjene. Podlogu za utvrđivanje vrijednosti Poduzeća statičkom metodom procjene odnosno ispravljene knjigovodstvene vrijednosti činile su bilančne pozicije iskazane u godišnjem obračunu za 1991. Nakon dostavljanja elaborata o procjeni Agenciji, elaborat je mijenjan i dopunjavao, na temelju zahtjeva Agencije, ali o tome ni u Društvu, niti u Fondu ne postoji cjelovita i vjerodostojna dokumentacija, koja bi objašnjavala kronologiju i razloge promjena. Odgovorna osoba u vrijeme predaje dokumentacije o pretvorbi u Agenciji je bio Zlatko Mateša, a u Društvu Josip Belošević.

Nakon izmjena elaborata procijenjena vrijednost Poduzeća, primjenom statičke metode procjene, je smanjena za 315.782,- DEM, odnosno s 2.595.782,- DEM na 2.280.000,- DEM, ali iz dokumentacije nisu razvidne pozicije bilance na temelju kojih je provedeno to smanjenje.

Procjena vrijednosti nekretnina provedena je na temelju pregleda izgrađenih objekata, podataka o tržišnoj vrijednosti građevinskog zemljišta i troškovima pripreme, važećih građevinskih propisa i normativa Republike Hrvatske te postupaka procjene vrijednosti nekretnina. Predmet procjene bile su nekretnine (poslovni prostori i višegodišnji nasadi) na sljedećim lokacijama: upravna zgrada u Bjelovaru, skladišta u Novoj Rači, poslovne zgrade na lokaciji Ždralovi te građevinsko zemljište s priključcima na lokaciji Bačkovica. Procijenjenu vrijednost nekretnina čini procijenjena vrijednost građevinskih objekata s pripadajućim građevinskim zemljištem i s priključcima na komunalnu infrastrukturu. S obzirom da investicija na plantaži lješnjaka Bačkovica nije završena posebno je procijenjeno građevinsko zemljište, a investicijska ulaganja su procijenjena u okviru drugih materijalnih ulaganja.

Procijenjenu vrijednost građevinskih objekata neto korisne površine 5 673,58 m² čini razlika vrijednosti novih građevinskih objekata jednakih karakteristika i umanjenja njihove vrijednosti zbog starosti. Troškovi građenja su utvrđeni na temelju raspoložive izvedbene tehničke dokumentacije i troškovnika, a umanjenje vrijednosti je izračunano prema pravilima struke. Građevinsko zemljište je procijenjeno prema cijenama koje je utvrdila općina Bjelovar. Površina građevinskog zemljišta bila je 58 511 m². Elaboratu su priloženi dokazi o pravu korištenja nekretnina (izvadci iz zemljišne knjige), osim za lokaciju Bačkovica, za koju je priloženo uvjerenje Općinske komasacione komisije kojim je Poduzeću zemljište dodijeljeno. Procijenjena vrijednost građevinskih objekata iznosila je 1.277.137,- DEM, što je za 490.164,- DEM ili 62,3% više od knjigovodstvene vrijednosti, a sastoji se od vrijednosti objekata u iznosu 1.218.805,- DEM i priključaka na komunalnu infrastrukturu u iznosu 58.332,- DEM. U okviru procjene građevinskih objekata, procijenjena je vrijednost upravne zgrade u Bjelovaru površine 849 m² na 306.017,- DEM, što čini 23,9% ukupno procijenjene vrijednosti građevinskih objekata. Zbog neriješenih vlasničkih odnosa, za protuvrijednost ove nekretnine izvršena je privremena rezervacija dionica. Knjigovodstvena vrijednost zemljišta iznosila je 2.565.981,- DEM, dok je procjenom utvrđena vrijednost 90.893,- DEM i to iz razloga što procjenom nije obuhvaćeno poljoprivredno, već samo građevinsko zemljište.

Vrijednost opreme procijenjena je tako da je nabavna vrijednost nove opreme, odnosno

zamjenska vrijednost druge opreme umanjivana u zavisnosti od stupnja funkcionalnosti. Veći stupanj funkcionalnosti značio manje umanjeње. Stupanj funkcionalnosti izračunan je kao umnožak koeficijenata otpisa, tehnološke spremnosti, tehničkog stanja, ekonomičnosti, proizvodnosti i organizacije rada. Knjigovodstvena vrijednost opreme iznosila je 269.182,- DEM, a procijenjena vrijednost 296.091,- DEM.

Novčana sredstva i vrijednosni papiri, zalihe, potraživanja, obveze i pasivna vremenska razgraničenja procijenjeni su po knjigovodstvenoj vrijednosti.

3.2. Potvrda o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu

Potvrdu o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu broj 05-18/06-92/12 donijela je Agencija 28. rujna 1992. Potvrdom je utvrđeno da se pretvorba u dioničko društvo može provesti u skladu s Odlukom o pretvorbi.

Osnovna glavnica iznosi 417.240.000.- HRD, odnosno u protuvrijednosti 2.280.000,- DEM prema srednjem tečaju na dan predaje potpune dokumentacije Agenciji, koji je 19. i 20. kolovoza 1992. iznosio 183.- HRD za 1,- DEM. U Potvrdi je utvrđeno da se iz osnovne glavnice privremeno izuzima 56.001.111.- HRD, odnosno protuvrijednost 306.017,- DEM, za nekretnine s kojima se privremeno ne može raspolagati. U procijenjenu vrijednost Poduzeća nije uključeno poljoprivredno zemljište, površine 41 262 200 m², za koje Poduzeće treba od Republike Hrvatske tražiti koncesiju.

Na temelju izdane potvrde s Hrvatskim fondom za razvoj zaključeni su pojedinačni ugovori o kupnji dionica.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Postupak pretvorbe u skladu je s izdanom potvrdom Agencije o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu. Hrvatskom fondu za razvoj preneseno je 306 dionica za nekretnine s kojima se privremeno ne može raspolagati. Oglas za prodaju dionica i to dijela do visine 50% procijenjene vrijednosti temeljnog kapitala uz popust, kao i preostalog dijela bez popusta, prema usmenoj izjavi predsjednika uprave Društva, objavljen je u dnevnom tisku 1992. Društvo i Fond ne raspolažu dokumentacijom o objavi oglasa i provedbi postupka prodaje.

Prodane su sve ponuđene dionice, od čega 1 140 s popustom i 834 bez popusta, odnosno ukupno 1 974 dionica ili 86,6% ukupnog broja dionica u vrijednosti 1.974.000,- DEM. Ugovore o prodaji dionica s popustom i dionica bez popusta Fond je zaključio s fizičkim osobama. Ukupno ugovoreni kupoprodajni iznos je 465.864.000.- HRD, od čega se na dionice s popustom odnosi 269.040.000.- HRD i na dionice bez popusta 196.824.000.- HRD.

Fond je 17. studenoga 1992. zaključio ugovore o prodaji dionica s popustom i na obročnu otplatu na vrijeme od pet godina s ukupno 68 dioničara.

Od toga je sa zaposlenima i ranije zaposlenima zaključeno 67 ugovora, a jedan ugovor

je zaključen sa zaposlenim u pravnoj osobi u državnom vlasništvu. Prodaja dionica uz popust ugovorena je na obročnu otplatu u 60 mjesečnih obroka, od kojih prvi dospijeva 24. studenoga 1992. Prodano je najviše do 20 dionica pojedinom dioničaru u protuvrijednosti 20.000,- DEM, a što je u skladu s odredbama članka 19. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Ugovorom je također utvrđeno da će se ugovorena cijena revalorizirati u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prvi obrok je utvrđen i plaćen u iznosu 686.683.- HRD. Uplatu je u roku izvršilo 63 dioničara, a pet dioničara je s uplatom prvog obroka kasnilo do tri dana.

Ugovore o prodaji dionica bez popusta Fond je zaključio sa šest fizičkih osoba. Ugovori su zaključeni 17. studenoga 1992. na obročnu otplatu u 60 mjesečnih obroka, od kojih prvi dospijeva 24. studenoga 1992. Prvi obroci uplaćeni su u ugovorenom iznosu 19.682.400.- HRD i u roku.

3.4. Upis u sudski registar

Osnivačka skupština članova Društva održana je 10. prosinca 1992. Društvo, nastalo pretvorbom Poduzeća u dioničko društvo, upisano je u sudski registar kod Okružnog privrednog suda u Bjelovaru 30. prosinca 1992. Rješenjem Fi-2135/92. pod tvrtkom Ratarstvo - dioničko društvo za proizvodnju i trgovinu Bjelovar (dalje u tekstu: Društvo). Osnovna glavnica Društva iznosi 2.280.000,- DEM, a kao dioničari upisani su Josip Belošević s iznosom 820.000,- DEM ili 36%, Fond za razvoj s iznosom 306.017,- DEM ili 13,4% i 67 drugih dioničara s iznosom 1.153.983,- DEM ili 50,6%.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

U razdoblju od upisa pretvorbe u sudski registar u prosincu 1992. do obavljanja revizije u lipnju 2002. vlasnička struktura članova Društva mijenjana je zbog raskida ugovora s dioničarima, prodaje dionica iz portfelja Fonda, dokapitalizacije, kupnje i prodaje vlastitih dionica Društva i prodaje i zamjene dionica drugih dioničara.

4.1. Dionice s popustom

Ugovorima o prodaji 1 140 dionica s popustom, zaključenima s malim dioničarima, ugovoreno je plaćanje u skladu s donesenom odlukom o pretvorbi. Prvi obrok se plaća u roku sedam dana od dana zaključenja ugovora, a 59 mjesečnih obroka najkasnije do prvog u mjesecu. U skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća ugovorena je revalorizacija ugovorene cijene.

Dospjeli obroci za otplatu dionica plaćani su Fondu osobnim uplatama zaposlenika, osim kod uplate prvog obroka, koji je za račun zaposlenika obavilo Društvo i kod uplate 12 obroka druge otplatne godine kada je za 21 dioničara plaćanje obavilo Društvo skupnom uplatom iz sredstava dividende tih dioničara. U poslovnim knjigama Društva nema dokumenata o tome jesu li dioničari sredstva uplaćena za prvi obrok Društvu vratili ili je uplatu prvog mjesečnog obroka kupljenih dionica financiralo Društvo.

Dospjele obroke dioničari nisu Fondu plaćali u cijelosti i na vrijeme, a Fond nije pravodobno poduzimao mjere naplate zbog nepoštivanja ugovorenog plaćanja. U lipnju 1996.,

je zbog neurednog plaćanja Fond raskinuo osam ugovora za dionice čiju je otplatu, na temelju kupoprodajnih ugovora, umjesto malih dioničara preuzelo Društvo. Ugovore s drugim malim dioničarima Fond nije raskinuo, iako većina malih dioničara dospjele obroke nije uredno plaćala. Malim dioničarima je Fond u rujnu 1997. ponudio zaključenje dodatka ugovorima, kojima se utvrđuje mogućnost obročne otplate preostalog duga do 20 godina. Dodatke ugovoru 23. rujna 1997. zaključilo je 28 dioničara, od kojih tri na rok otplate od deset godina, a 25 na rok otplate od 20 godina. Dodatke ugovorima nisu zaključila 32 dioničara.

Ni nakon zaključenja dodataka ugovorima dioničari nisu poštivali ugovorenu dinamiku otplate dionica, a Fond nije pravodobno poduzimao mjere naplate ni prema dioničarima koji dodatke ugovoru nisu zaključili, ni prema dioničarima koji su zaključili dodatke ugovoru, što nije u skladu s odredbama članka 31. Zakona o privatizaciji. Većinu ugovora Fond je raskinuo tijekom 1999., kada je u četiri navrata raskinuto 44 ugovora, dok je u svibnju 2002. raskinuo posljednjih pet ugovora. Nakon raskida ugovora, u portfelj Fonda je preneseno 545 dionica, a u vlasništvu dioničara je 595 dionica.

Na temelju deset ugovora o prijenosu dionica, zaključenih 20. rujna 1996., mali dioničari su prodali Društvu 148 dionica, koje u vrijeme prodaje nisu bile u cijelosti otplaćene. Kupoprodajnu cijenu za otplaćene dionice Društvo je ugovorilo zasebno sa svakim prodavateljem, a za neotplaćene dionice prodavatelj je podnio Fondu zahtjev za izradu obračuna ostatka duga uz prijevremenu otplatu. Ovako utvrđenu obvezu Društvo je platilo izravno Fondu u ime i za račun prodavatelja i na taj način ostvarilo popust u iznosu 179.586,33 kn, koji je odredbama članka 34. Zakona o privatizaciji predviđen samo za zaposlene i ranije zaposlene kod prijevremene otplate dionica uz popust za koje je bila ugovorena obročna otplata. U skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica stjecatelj je obvezan dostaviti Fondu, ali za navedenih deset ugovora Društvo to nije učinilo. Isto tako, stjecatelji nisu obavijestili Fond o zaključenom ugovoru 6. srpnja 1999. o prijenosu 20 dionica malih dioničara društvu Agroservis - Remont d.o.o. te o ugovoru od 17. lipnja 1998. o prijenosu 20 dionica malih dioničara Marijani Belošević. Odgovorna osoba za poslovanje Društva bio je Josip Belošević, a u društvu Agroservis - Remont d.o.o. odgovorna osoba bio je Ivan Mađerčić.

4.2. Dionice bez popusta

Ugovore o prodaji 834 dionice bez popusta Fond je zaključio sa šest fizičkih osoba. Uplate dospjelih obroka za otplatu dionica bez popusta dioničari nisu obavljali u ugovorenim iznosima i na vrijeme, ali Fond nije poduzimao mjere naplate. Fond je ugovore raskinuo od dvije do tri i pol godine nakon što su dioničari prestali uplaćivati mjesečne obroke. Tako je četiri ugovora raskinuo u lipnju 1996., a dva u ožujku 1999., nakon što je dioničarima odbijen zahtjev za produljenjem roka otplate na 20 godina. Nakon raskida ugovora, Fondu je preneseno 525 dionica, a u vlasništvu dioničara ostalo je 309 dionica. U vrijeme kada je ugovore trebalo raskinuti odgovorne osobe u Fondu bili su Ivan Penić, Milan Kovač i Tomislav Družak.

4.3. Kupnja i prodaja vlastitih dionica

Društvo je stjecalo vlastite dionice u razdoblju od ožujka 1995. do ožujka 1998., što znači da je dio njih stečeno u vrijeme primjene Zakona o poduzećima, a dio u vrijeme primjene Zakona o trgovačkim društvima, s kojim je Društvo uskladilo akte u siječnju 1996. Zakonom o poduzećima stjecanje vlastitih dionica nije definirano. Društvo nije statutom odredilo okolnosti, načine, količine i poslovne svrhe njihova stjecanja. Odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima propisano je, pored ostaloga, da društvo može stjecati vlastite dionice za zaposlenike društva ili zaposlenike u nekom od povezanih društava, a ukupni nominalni iznos tako stečenih vlastitih dionica ne može prijeći 10% temeljnog kapitala.

U više navrata, od 20 prodavatelja, kupljeno je 305 dionica nominalne vrijednosti 1.000,- DEM po dionici, što čini 13,4% temeljnog kapitala Društva. Vrijednost stečenih vlastitih dionica nije prelazila 10% temeljnog kapitala Društva i u okviru je ograničenja propisanog odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima. Uprava Društva dala je usmeno obrazloženje da su dionice kupljene u svrhu daljnje prodaje zaposlenicima Društva, ali za stjecanje vlastitih dionica nisu stvorene pričuve, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima. Odgovorna osoba za poslovanje Društva bio je Josip Belošević.

U svih 20 slučajeva ugovori o kupoprodaji zaključeni su za dionice, čiju su otplatu mali dioničari s Fondom ugovorili uz popust, i koje nisu bile u cijelosti otplaćene, ali se iz 12 zaključenih ugovora ne vidi ukupan broj i nominalna vrijednost neotplaćenih dionica koje su predmet prijenosa, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Na temelju osam ugovora o prijenosu dionica, zaključenih u ožujku i travnju 1995., kupoprodajnu cijenu za otplaćene dionice Društvo je ugovorilo zasebno sa svakim prodavateljem, a za neotplaćene dionice Društvo je od malih dioničara preuzelo obvezu otplate dionica uz uvjete koje su mali dioničari ugovorili s Fondom. Društvo preuzetu obvezu prema Fondu nije uredno izvršavalo te je Fond 11. lipnja 1996. ugovore raskinuo i preuzeo 84 dionice.

Vlastite dionice nisu u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima ponuđene svim zaposlenima na otkup u roku godine dana, već je tijekom 1996. i 1998., odnosno 15 do 26 mjeseci nakon kupnje prodana 221 otplaćena dionica članovima nadzornog odbora Društva - Marijani Belošević, Martinu Antolić, Branku Kuretić, koji su ujedno i zaposlenici Društva, Ankici Majetić i Tomislavu Boban, i upravi Društva Josipu Beloševiću. Prosječna kupoprodajna cijena, kada je Društvo dionice kupovalo iznosi 388,- DEM po dionici, a kada je Društvo iste dionice prodavalo prosječna kupoprodajna cijena iznosi 352,- DEM po dionici. Ni jedan od ovih kupaca nije Društvu pravodobno platio ugovorenu cijenu. Tako je 25.000,00 kn plaćeno u rujnu 1996. sa zakašnjenjem od mjesec i pol. Potom je zaključenjem dodataka ugovorima u dva navrata odgađan rok plaćanja do konca 1997., a za Josipa Beloševića, Marijanu Belošević i Tomislava Bobana do 30. lipnja 2002. U prosincu 1997. i svibnju 1998. kupci su platili ukupno 128.100,07 kn prijebojem za naknadu za rad u nadzornom odboru Društva, dok 128.366,74 kn do obavljanja revizije nije plaćeno. Za nepravodobno plaćanje i odgodu plaćanja s dužnicima nije ugovoreno plaćanje kamate, a nisu ugovoreni ni instrumenti osiguranja naplate. Odgovorna osoba za poslovanje Društva u vrijeme prodaje vlastitih dionica bio je Josip Belošević.

Josip Belošević stjecanjem 68 vlastitih dionica Društva 10. lipnja 1998., uz ranije vlasništvo 820 dionica, raspolaže na glavnoj skupštini Društva s 36,3% glasova. Prema odredbi članka 3. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, pravna ili fizička osoba koja po bilo kojem temelju, osim nasljeđivanjem, stekne dionice jednog izdavatelja, a tim stjecanjem broj glasova na glavnoj skupštini izdavatelja koji joj pripada prijeđe 25% od ukupnog broja glasova, obvezna je o stjecanju odmah obavijestiti Komisiju za vrijednosne papire, te u roku od sedam dana od dana stjecanja objaviti ponudu za preuzimanje društva, što Josip Belošević nije učinio. Pored toga je 31. ožujka 1999., nakon raskida ugovora s Fondom za prodaju 495 dionica, Josipu Beloševiću broj glasova kojima raspolaže na skupštini Društva pao ispod 20%, a 6. srpnja 1999., nakon zamjene 312 dionica Društva s tri pravne osobe, ispod 10%, a o tome nije obavijestio Komisiju za vrijednosne papire, što nije u skladu s odredbom članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima, kojom je propisano da je fizička ili pravna osoba, kada pribavi ili izgubi glasačka prava na sjednici skupštine društva i kada zbog pribavljanja ili otpuštanja, razmjerni broj glasova kojima raspolaže nadmaši ili padne ispod 10%, 20%, 1/3, 50%, 2/3 ili 75%, dužna obavijestiti izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku sedam dana. Odgovorna osoba bio je Josip Belošević.

Odredbe članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima nisu poštivali ni drugi stjecatelji dionica. Društvo Ratarstvo promet je 9. travnja 2001. steklo 1 202 dionice Društva, čime je broj glasova kojima raspolaže na skupštini Društva nadmašio 1/3, odnosno 11. ožujka 2002., stjecanjem novih 204 dionica, broj glasova na skupštini Društva nadmašio je 50%. Društvo Bonata trade d.o.o. Virovitica pribavljanjem 253 dionice Društva 6. srpnja 1999. i društvo Agroservis pribavljanjem 273 dionice Društva istog datuma nadmašili su svaki pojedinačno 10% ukupnog broja glasova na skupštini Društva. O pribavljanju odnosno gubljenju glasačkih prava na skupštini Društva preko ili ispod navedenih pragova stjecatelji nisu obavijestili Komisiju za vrijednosne papire ni izdavatelja. Odgovorna osoba za poslovanje društva Ratarstvo promet u vrijeme stjecanja dionica bio je Josip Belošević, a u društvu Bonata trade d.o.o. odgovorna osoba bila je Božica Špoljarić.

4.4. Dionice iz portfelja Fonda

Fond je u razdoblju od rujna 1992. do obavljanja revizije (srpanj 2002.) u svoj portfelj prenosio dionice na temelju rezervacije za vrijednost imovine za koju nisu riješeni vlasnički odnosi, na temelju raskinutih ugovora o prodaji dionica s popustom i bez popusta i na temelju dividende isplaćene izdavanjem dionica. U portfelju Fonda ukupno je bilo 1 440 dionica, od čega 1 274 redovne dionice i 166 dionica serije B. Za vrijednost imovine za koju nisu riješeni vlasnički odnosi u portfelju Fonda 1992. rezervirano je 306 redovnih dionica.

Na prijedlog Društva Fond je rješenjem od 25. svibnja 2001. ukinuo rezervaciju, jer za imovinu s neriješenim vlasničkim odnosima (k.č.br. 2629/2, k.o. Bjelovar) nije podnijet zahtjev za povrat oduzete imovine u skladu sa Zakonom o naknadi za oduzetu imovinu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. Ukidanjem rezervacije za 306 dionica, 102 dionice ili 33,3% su prenesene fondovima mirovinskog osiguranja, a 204 dionice ili 66,7% u portfelj Fonda, u skladu s odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Raskidom ugovora s dioničarima, zbog neuredne otplate, u portfelj Fonda je u razdoblju od lipnja 1996. do svibnja 2002. preneseno 1 070 redovnih dionica, dok je 166 dionica serije B Fondu preneseno 1998. u zamjenu za neisplaćenu dividendu za 1993.

Upravni odbor Fonda donio je u veljači 2001. odluku o prodaji dionica društava iz svog portfelja u kojima postoje uvjeti za stečaj, putem javne dražbe, po posebno povoljnim uvjetima, po cijeni u visini 5% nominalne vrijednosti dionica. Na temelju te odluke Fond je dionice Društva u svom portfelju prodao u dva navrata, putem javnih dražbi, na Zagrebačkoj burzi. Dana 9. travnja 2001. prodane su 1 202 dionice nominalne vrijednosti 3.005.000,00 kn, a 11. ožujka 2002. prodane su 204 dionice nominalne vrijednosti 510.000,00 kn. Ukupna nominalna vrijednost ponuđenih na prodaju i prodanih dionica je 3.515.000,00 kn ili 57,5% ukupnog broja izdanih dionica.

Sve su prodane društvu Ratarstvo promet za ukupno 179.750,00 kn, što je 5,1% njihove nominalne vrijednosti. Kupljene dionice društvo Ratarstvo promet platilo je u ugovorenom iznosu i roku. Udjele u društvu Ratarstvo promet, u vrijeme zaključenja ugovora o kupoprodaji, ima 14 fizičkih osoba, od kojih Marijana Belošević ima 67,3% udjela.

4.5. Dokapitalizacija

Prema financijskim izvještajima, Društvo je za 1993. iskazalo dobit u poslovanju te je na skupštini Društva, održanoj 21. svibnja 1994., donesena odluka o raspodjeli dividende za 1993. u iznosu 100,88 DEM po dionici. Fondu pripada dividenda u iznosu 170.010,11 DEM. Dividendu je u skladu s odredbama statuta Društva trebalo isplatiti u roku 30 dana od donošenja odluke o raspodjeli. Prema obrazloženju uprave Društva, radi nelikvidnosti dividenda je malim dioničarima isplaćena u prosincu 1994. u ukupnom iznosu 222.949,83 kn, a Fondu je upućen prijedlog da se za iznos dividende provede dokapitalizacija Društva, što je od strane Fonda prihvaćeno u studenome 1994., a provedeno u 1998., nakon što je na skupštini Društva održanoj 8. lipnja 1998. donesena odluka da se temeljni kapital Društva poveća za 630.800,00 kn, izdavanjem 166 novih dionica serije B, koje je u zamjenu za dividendu upisao Fond. Navedenim izdavanjem dionica serije B, temeljni kapital Društva povećan je s 8.664.000,00 kn na 9.294.800,00 kn.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE

DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Prema knjizi dionica na dan 30. travnja 2002. temeljni kapital Društva u iznosu 6.115.000,00 kn podijeljen je na 2 446 dionica.

U tablici broj 1, daje se pregled vlasničke strukture dionica Društva na dan 30. travnja 2002.

Tablica broj 1

Vlasnička struktura dionica Društva na dan 30. travnja 2002.

Redni broj	Naziv dioničara	Broj dionica	Udjel u %
1.	Ratarstvo promet d.o.o.	1 406	57,5
2.	Agroservis-Virovitica d.d.	265	10,8
3.	Bonata-trade d.o.o.	253	10,3
4.	HZMO	102	4,2
5.	drugi dioničari	420	17,2
Ukupno		2 446	100,0

Najveći pojedinačni dioničar je društvo Ratarstvo promet s 1 406 dionica ili 57,5% od ukupnog broja dionica. U odnosu na prosinac 1992., kada je Društvo upisano u sudski registar, udjel malih dioničara se smanjio s 50,6% na 17,2%.

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Podaci o poslovanju Društva u razdoblju od 1993. do 2001., iskazani u temeljnim financijskim izvještajima, daju se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

Podaci o poslovanju u razdoblju od 1993. do 2001.
u kn

Godina	Prihodi	Rashodi	Dobit ili gubitak	Obveze	Aktiva ili pasiva
1993.*	14.088.641,-	13.946.387,-	142.254,-	4.439.015,-	23.784.576,-
1994.	23.863.765,17	23.003.767,03	859.998,14	2.914.408,33	23.016.686,30
1995.	15.068.679,58	22.179.701,41	-7.111.021,83	3.788.008,77	16.607.494,91
1996.	12.915.543,37	15.584.570,16	-2.669.026,79	7.349.189,02	17.498.682,32
1997.	18.503.138,42	20.439.595,39	-1.936.456,97	11.401.033,22	19.623.662,03
1998.	11.550.589,62	13.570.166,70	-2.019.577,08	13.822.298,23	19.974.595,08
1999.	16.468.536,68	14.618.104,10	1.850.432,58	10.951.292,15	18.954.021,58
2000.	9.048.211,73	5.565.485,03	3.482.726,70	10.098.778,76	21.584.234,89
2001.	4.342.814,49	3.904.844,90	437.969,59	6.761.403,59	18.684.829,31

Napomena: Podaci iz temeljnih financijskih izvještaja za 1993. izraženi su u 000 HRD.

Prema revidiranim financijskim izvještajima, Društvo je za 1993. i 1994. iskazalo dobit u poslovanju, u razdoblju od 1995. do 1998. gubitke u poslovanju, dok je od 1998. do 2001. ponovno iskazana dobit.

Prema potvrdi Financijske Agencije, na dan 21. svibnja 2002. Društvo nema sredstava na računu. Evidentirani nalozi za plaćanje za čije izvršenje nema pokrića na računu iznosili su 1.266.352,00 kn. Račun je u neprekidnoj blokadi od rujna 1998., što je 1 346 dana, odnosno više od tri i pol godine. U skladu s odredbama članka 4. Stečajnog zakona, uprava Društva bila je obvezna najkasnije 21 dan po nastanku nesposobnosti za plaćanje, odnosno u listopadu 1998. predložiti otvaranje stečajnoga postupka. Uprava Društva to nije učinila, te je slijedom toga, kod Općinskog suda u Bjelovaru proveden kazneni postupak i donesena presuda kojom se optužba odbija.

Poduzeće je prije pretvorbe koristilo 4 111 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, za koje dokumentacija nije u cijelosti ažurirana. Za korištenje poljoprivrednog zemljišta do 1997. Društvo nije plaćalo zakupninu. Koncem 1997. Društvo je s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva zaključilo dva ugovora o uređivanju odnosa u vezi korištenja poljoprivrednog zemljišta, na temelju kojih dobiva pravo korištenja 3 364 ha. Godišnja zakupnina iznosi 553.072,00 kn i Društvo je ne plaća uredno. U razdoblju od 1997. do 2001. za zakup je plaćeno u proizvoljnim iznosima i rokovima 466.839,67 kn, te 31. prosinca 2001. dospjeli nepodmireni dug iznosi 2.258.565,33 kn, odnosno s kamatom 3.095.711,11 kn. Prema obrazloženju uprave, razlog nepoštivanja ugovorenog plaćanja je nemogućnost korištenja pojedinih parcela, koje je Republika Hrvatska ustupila drugim zakupcima, a da postojeći ugovori o zakupu između Društva i Ministarstva poljoprivrede i šumarstva za te parcele nisu izmijenjeni, tako da Društvo od 3 364 ha, za koje je zaključilo ugovore o zakupu, prema stanju koncem 2001., koristi 1 700 ha. Zbog neplaćanja zakupnine Općinsko državno odvjetništvo u Bjelovaru pokrenulo je protiv Društva sudski postupak. Rješenjem općinskog suda u Bjelovaru od 12. rujna 2001., tužba se zbog nedolaska tužitelja na glavnu raspravu smatra povučenom, a tužitelj je Društvu obavezan nadoknaditi parničke troškove u iznosu 101.565,00 kn.

U razdoblju od pretvorbe do obavljanja revizije u lipnju 2002. broj zaposlenika Društva je s 98 smanjen na 43. U tom je razdoblju umirovljen 31 zaposlenik, 24 su sporazumno napustili Društvo, tri su dobili izvanredni otkaz, a dva su umrla. U istom razdoblju zaposleno je 25 novih zaposlenika od kojih u vrijeme obavljanja revizije radi pet. Do travnja 1995. te opet od kolovoza 1996. do rujna 1998. isplate plaća bile su redovite. U razdoblju od svibnja 1995. do srpnja 1996. te od listopada 1998. do kolovoza 1999. Društvo je s isplatom plaća i uplatom poreza i doprinosa kasnilo od dva do šest mjeseci.

Za razdoblje od rujna 1999. do studenoga 2000., plaće zaposlenicima nisu isplaćivane, već su umjesto plaća, putem društva Ratarstvo promet zaposlenima odobravane pozajmice u visini iznosa njihovih neto plaća, na koje zaposlenici plaćaju društvu Ratarstvo promet kamatu od 5% do 11,2% godišnje. Na taj način Društvo je godinu dana izbjegavalo plaćanje poreza i doprinosa, a društvo Ratarstvo promet ostvarilo prihode od kamata. Zaostale plaće, porezi i doprinosi za razdoblje rujan 1999. - studeni 2000. isplaćeni su u prosincu 2000., i to tako da su prijebijem za neto plaće vraćene pozajmice društvu Ratarstvo promet. Kamata, koju zaposleni plaćaju društvu Ratarstvo promet obračunana je u iznosu 61.959,40 kn. Od listopada 2000. do obavljanja revizije isplate plaće i uplate poreza i doprinosa su redovite i obavljaju se putem računa društva Ratarstvo promet.

U izvješćima o obavljenim nadzorima rada i poslovanja Društva za 1996., 1997., 1998., 1999. i 2000., koja su podnošena na skupštinama Društva, Nadzorni odbor je izvijestio skupštinu Društva da u radu uprave i Društva nisu utvrđene nepravilnosti.

5.3. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Odlukom uprave Društva temeljni kapital društva Ratarstvo promet, kojega je Društvo osnivač i jedini udjeličar, povećan je s 20.000,00 kn na 3.076.000,00 kn. Povećanje temeljnog kapitala upisano je u sudski registar 20. travnja 1999. Uprava Društva navodi da je razlog povećanja temeljnog kapitala u povezanom društvu blokirani račun Društva, zbog kojega nisu moguće kompenzacije i cesije između Društva i društva Ratarstvo promet, te potreba da društvo Ratarstvo promet raspolaže značajnijom imovinom u slučaju uzimanja kredita. Društvo je društvu Ratarstvo promet prenijelo (prema vrijednostima iskazanim u knjigovodstvu 30. travnja 1999.) 50,3% građevinskog zemljišta, 66,7% građevinskih objekata i 83,3% strojeva, opreme i inventara u svojem vlasništvu. S obzirom da je u društvo Ratarstvo promet prenesena cjelokupna mehanizacija za obradu zemlje, Društvo je u poslovanju gotovo u cijelosti ovisno o društvu Ratarstvo promet. Društvo ima u zakupu poljoprivredno zemljište i ugovore o radu s 43 zaposlenika, a nabava repromaterijala, proizvodnja i prodaja poljoprivrednih proizvoda organizirane su u društvu Ratarstvo promet. U društvu Ratarstvo promet zaposlena su četiri djelatnika. Međusobna potraživanja i obveze između dva društva evidentiraju se obračunski, a sva plaćanja za oba društva provode se preko računa društva Ratarstvo promet.

Dva mjeseca nakon povećanja temeljnog kapitala društva Ratarstvo promet s 20.000,00 kn na 3.076.000,00 kn, uprava Društva je donijela odluku o prodaji cjelokupnog udjela u tom društvu. Natječaj za javno prikupljanje ponuda za prodaju udjela objavljen je u Narodnim novinama 18. lipnja 1999. Početna cijena je iznos temeljnog kapitala. Društvo o provedbi natječaja nema dokumentaciju.

Prema obrazloženju uprave Društva, na objavljeni natječaj usmeno se prijavilo 14 fizičkih osoba, koje su ponudile kupnju udjela u vrijednosti 2.780.700,00 kn, što čini 91% ukupnog temeljnog kapitala, i to tako da u zamjenu za udjele u društvu Ratarstvo promet Društvu ustupe dionice serije A trgovačkog društva Agroservis-Virovitica d.d., Virovitica (MBS 010007646) - dalje u tekstu: društvo Agroservis. Ponuđeno je da se nominalna vrijednost udjela društva Ratarstvo promet zamijeni odgovarajućim brojem dionica društva Agroservis, osim kod najveće pojedinačne ponude, koju je iskazala Marijana Belošević, kod koje se vrijednost udjela u iznosu 2.071.500,00 kn zamjenjuje s 5 808 dionica društva Agroservis nominalne vrijednosti 1.742.400,00 kn, a 329.100,00 kn treba platiti u roku od godinu dana od potpisivanja ugovora.

Uprava Društva prihvatila je ponude 14 fizičkih osoba za kupnju udjela u društvu Ratarstvo promet te su 9. rujna 1999. s kupcima zaključeni ugovori o prodaji udjela. Za prodane udjele društva Ratarstvo promet, nominalne vrijednosti 2.780.700,00 kn, Društvo je dobilo 8 172 dionice Društva, nominalne vrijednosti 2.451.600,00 kn, i 329.100,00 kn.

Troje najvećih kupaca (Marijana Belošević, Tomislav Boban i Martin Antolić) bili su u trenutku kupnje udjela članovi nadzornog odbora Društva, a jedanaest kupaca zaposlenici Društva. Dionice društva Agroservis kupci udjela u društvu Ratarstvo promet stekli su 6. srpnja 1999. (deset dana nakon isteka roka iz natječaja za prodaju udjela u društvu Ratarstvo promet) zamjenom za 645 dionica Društva, koje su bile u njihovom vlasništvu.

Društvo nema dokumentacije o razlozima prodaje udjela u društvu Ratarstvo promet.

Pregled kupaca društva Ratarstvo promet dan je u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Pregled kupaca udjela društva Ratarstvo promet

Redni Broj	Kupac	Vrijednost udjela u kn	Udjel u %
1.	Belošević Marijana	2.071.500,00	67,3
2.	Boban Tomislav	235.500,00	7,7
3.	Antolić Martin	132.900,00	4,3
4.	Barbir Zvonko	37.800,00	1,2
5.	Španić Šimo	37.800,00	1,2
6.	Birt Stevo	34.200,00	1,1
7.	Mikšec Mirko	34.200,00	1,1
8.	Vampl Milan	34.200,00	1,1
9.	Tober Ljudevit	30.300,00	1,0
10.	Vuk Josip	30.300,00	1,0
11.	Popović Milan	30.300,00	1,0
12.	Miklobušec Valent	26.400,00	1,0
13.	Bošnjak Miroslav	26.400,00	1,0
14.	Mitrović Marinko	18.900,00	1,0
15.	nije prodano (u vlasništvu Društva)	295.300,00	9,0
Ukupno		3.076.000,00	100,0

Najveći pojedinačni kupac Marijana Belošević ugovoreni iznos 329.100,00 kn nije platila u roku od godinu dana od potpisivanja ugovora, već je s njom Društvo zaključilo dva dodatka osnovnom ugovoru (prvi dodatak ugovoru 8. rujna 2000. i drugi 30. lipnja 2001.), kojima je plaćanje ugovorene cijene odgođeno do 30. lipnja 2002. Instrumenti osiguranja plaćanja ni kamate nisu ugovoreni.

Prodajom udjela u društvu Ratarstvo promet, Društvo je steklo 8 172 dionica društva Agroservis, što predstavlja ulog od 22,3% temeljnog kapitala. Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 300,00 kn. Stjecanje dionica društva Agroservis ne može se dovesti u vezu s namjerom obavljanja ili unapređenja djelatnosti Društva. Naime, prema podacima iz temeljnih financijskih izvještaja društvo Agroservis je četiri godine za redom, prije zamjene dionica (1995.-1998.), iskazalo gubitak u poslovanju.

Za 2000. ukupni prihod iskazan je u iznosu 1.216.084,33 kn, a gubitak u poslovanju u iznosu 204.615,56 kn. Račun je blokiran više od pet godina. Na dan 21. siječnja 2002. evidentirani nalozi za plaćanje za čije izvršenje nema pokrića na računu iznose 2.723.728,00 kn. Koncem 2001. društvo Agroservis ima jednog zaposlenika koji obavlja administrativne poslove. Odgovorna osoba za poslovanje Društva u vrijeme zamjene udjela u društvu Ratarstvo promet za dionice društva Agroservis bio je Josip Belošević.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Ratarstvo, Bjelovar.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija, radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugim posebnim propisima.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe nije obavljen u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Poduzeće je obavilo procjenu vrijednosti knjigovodstvenom, statičkom i dinamičkom metodom, a Agencija je prihvatila procjenu po statičkoj metodi. Prema potvrdi o suglasnosti na namjeravanu pretvorbu koju je donijela Agencija, osnovna glavnica Poduzeća iznosi 2.280.000,- DEM, što predstavlja procijenjenu vrijednost Poduzeća po statičkoj metodi procjene. Prema obrazloženju uprave Društva, elaborat je mijenjan i dopunjavan po usmenim zahtjevima Agencije, ali o tome ni u Društvu, niti u Fondu ne postoji dokumentacija, koja bi objašnjavala kronologiju i razloge svih promjena, tako da iz dokumentacije nisu razvidne pozicije bilance na temelju kojih je vrijednost Poduzeća, korištenjem statičke metode procjene, smanjena s prvobitnih 2.595.782,- DEM na prihvaćenih 2.280.000,- DEM.

Razvojni program sadrži općenite podatke o tome da će Poduzeće nastaviti s proizvodnjom ratarskih usjeva na površinama u državnom vlasništvu, da je opremljeno potrebnom mehanizacijom te da ratarski proizvodi imaju potražnju na tržištu, ali ne sadrži analizu razvojnih mogućnosti i sposobnosti poduzeća, analizu tržišta i tehnološko tehničke mogućnosti, organizacijska i razvojna rješenja i rješenja za zaštitu čovjekove okoline što nije u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Odgovorna osoba za poslovanje Društva u vrijeme predaje dokumentacije o pretvorbi bio je Josip Belošević.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Za kupnju dionica bez popusta, dospjeli obroci nisu plaćani u ugovorenim iznosima i na vrijeme, a Fond nije pravodobno poduzimao mjere naplate, što nije u skladu s odredbama članka 31. Zakona o privatizaciji. Fond je raskinuo ugovore dvije do tri i pol godine nakon što su dioničari prestali uplaćivati mjesečne obroke. U vrijeme kada je ugovore trebalo raskinuti, odgovorne osobe u Fondu bili su Ivan Penić, Milan Kovač i Tomislav Družak.

- Društvo je u razdoblju od 1995. do 1998. stjecalo vlastite dionice otkupom od malih dioničara. Za stjecanje vlastitih dionica nisu stvorene propisane pričuve u Društvu, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima. Kupljeno je 305 dionica nominalne vrijednosti 1.000,- DEM po dionici, po prosječnoj cijeni 388,- DEM po dionici. Uprava Društva dala je obrazloženje da su vlastite dionice kupljene u svrhu daljnje prodaje zaposlenicima. Društvo je vlastite dionice prodavalo tijekom 1996. i 1998., (15 do 26 mjeseci nakon njihovog stjecanja) po prosječnoj cijeni 352,- DEM/dionica. U Društvu nema dokumentacije jesu li vlastite dionice, u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, ponuđene zaposlenima na otkup u roku godinu dana. Prodana je 221 otplaćena dionica članovima nadzornog odbora (Marijani Belošević, Ankici Majetić, Branku Kuretiću, Tomislavu Bobanu i Martinu Antoliću) te upravi Društva (Josipu Beloševiću). Ni jedan od ovih kupaca nije Društvu pravodobno platio ugovorenu cijenu. Tako je 25.000,00 kn plaćeno u rujnu 1996., sa zakašnjenjem od mjesec i pol. Potom je zaključenjem dodatka ugovorima, u dva navrata odgađan rok plaćanja do konca 1997., a za Josipa Beloševića, Marijanu Belošević i Tomislava Bobana do 30. lipnja 2002.

U prosincu 1997. i svibnju 1998., kupci su platili ukupno 128.100,07 kn, prijebojem za naknadu za rad u nadzornom odboru, dok 128.366,74 kn do obavljanja revizije nije plaćeno. Za nepravodobno plaćanje i odgodu plaćanja, s dužnicima nije ugovoreno plaćanje kamate, a nisu ugovoreni ni instrumenti osiguranja naplate.

Nadalje, na temelju deset ugovora o prijenosu dionica, zaključenih 20. rujna 1996., mali dioničari su prodali Društvu 148 dionica, koje u vrijeme prodaje nisu bile u cijelosti otplaćene. Kupoprodajnu cijenu za otplaćene dionice Društvo je ugovorilo zasebno sa svakim prodavateljem, a za neotplaćene dionice prodavatelji su podnijeli Fondu zahtjeve za izradu obračuna ostatka duga uz prijevremenu otplatu. Ovako utvrđeni ostatak duga Društvo je platilo izravno Fondu u ime i za račun prodavatelja i na taj način ostvarilo popust u iznosu 179.586,33 kn, koji je prema odredbama članka 34. Zakona o privatizaciji, predviđen samo za zaposlene i ranije zaposlene kod prijevremene otplate dionica uz popust za koje je bila ugovorena obročna otplata. Odgovorna osoba za poslovanje Društva bio je Josip Belošević.

- Društvo, društvo Agroservis - Remont d.o.o. i Marijana Belošević, kao stjecatelji dionica, nisu dostavili Fondu ugovore o prijenosu dionica Društva, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima je stjecatelj dužan dostaviti Fondu jedan primjerak ugovora o prijenosu dionica. Odgovorna osoba za poslovanje društva Agroservis - Remont d.o.o. bio je Ivan Mađerčić.

- Predsjednik uprave Društva (Josip Belošević), stjecanjem 68 vlastitih dionica Društva 10. lipnja 1998., uz ranije vlasništvo 820 dionica, raspolagao je na glavnoj skupštini Društva s 36,3% glasova. S obzirom da je tim stjecanjem broj glasova na glavnoj skupštini izdavatelja, prešao 25% od ukupnog broja glasova, trebao je, prema odredbi članka 3. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, o stjecanju odmah obavijestiti Komisiju za vrijednosne papire, te u roku od sedam dana od dana stjecanja objaviti ponudu za preuzimanje društva, što nije učinio. Josipu Beloševiću je broj glasova kojima raspolaže na skupštini Društva 31. ožujka 1999. pao ispod 20%, a 6. srpnja 1999. ispod 10%, te je, prema odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima, bio obavezan o tome obavijestiti izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku sedam dana, što nije učinio.

- Društvo Ratarstvo promet je 9. travnja 2001. steklo 1 202 dionice Društva, čime je broj glasova kojima raspolaže na skupštini Društva nadmašio 1/3, odnosno 11. ožujka 2002. stjecanjem novih 204 dionica, broj glasova na skupštini Društva nadmašio je 50%. Društvo Bonata trade d.o.o., pribavljanjem 253 dionice Društva 6. srpnja 1999. i društvo Agroservis, pribavljanjem 273 dionice Društva, istog datuma nadmašili su pojedinačno 10% ukupnog broja glasova na skupštini Društva. O pribavljanju odnosno gubljenju glasačkih prava na skupštini Društva, stjecatelji nisu obavijestili izdavatelja ni Komisiju za vrijednosne papire, što nije u skladu s odredbama članka 74. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima, kojim je određeno da fizička ili pravna osoba u slučaju kada pribavi ili izgubi glasačka prava na sjednici skupštine društva i kada zbog pribavljanja ili otpuštanja, razmjerni broj glasova kojima raspolaže nadmaši ili padne ispod 10%, 20%, 1/3, 50%, 2/3 ili 75%, dužna je obavijestiti izdavatelja i Komisiju za vrijednosne papire u roku sedam dana.

Odgovorna osoba za poslovanje društva Ratarstvo promet u vrijeme stjecanja dionica Društva, bio je Josip Belošević.

Odlukom uprave, Društvo je u srpnju 1998. osnovalo društvo s ograničenom odgovornošću - Ratarstvo promet, s temeljnim kapitalom 20.000,00 kn u novcu. U travnju 1999., odlukom uprave Društva, temeljni kapital društva Ratarstvo promet povećan je na 3.076.000,00 kn, unosom materijalne imovine Društva. Društvu Ratarstvo promet preneseno je 50,3% građevinskog zemljišta, 66,7% građevinskih objekata i 83,3% strojeva, opreme i inventara. S obzirom da je društvu Ratarstvo promet, prenesena cjelokupna mehanizacija za obradu poljoprivrednog zemljišta, Društvo je u poslovanju postalo ovisno o njemu. Odlukom uprave Društva, nabava, proizvodnja i prodaja organizirane su u okviru društva Ratarstvo promet, dok su u Društvu zadržani zaposleni, koji rade za društvo Ratarstvo promet. Istodobno su u društvu Ratarstvo promet zaposlena četiri djelatnika. Za razdoblje od početka rujna 1999. do konca rujna 2000., plaće zaposlenicima nisu isplaćivane, već su umjesto plaća, putem društva Ratarstvo promet zaposlenima odobravane pozajmice u visini njihovih neto plaća, na koje zaposlenici plaćaju društvu Ratarstvo promet kamatu od 5% do 11,2 godišnje. Na taj način Društvo je godinu dana izbjegavalo plaćanje poreza i doprinosa, a društvo Ratarstvo promet ostvarilo prihode od kamata. Međusobna potraživanja i obveze između dva društva evidentiraju se obračunski, a sva plaćanja za oba društva provode se preko računa društva Ratarstvo promet. Nakon što je povezanom društvu Ratarstvo promet povećan temeljni kapital, Društvo je prodalo 91% svog udjela u tom društvu. O razlozima prodaje i o provedbi natječaja, Društvo nema dokumentaciju. Troje najvećih kupaca (Marijana Belošević, Tomislav Boban, Martin Antolić) bili su u trenutku kupnje udjela članovi nadzornog odbora Društva, a preostalih jedanaest kupaca su zaposlenici Društva.

Kupci su u zamjenu za 91% udjela društva Ratarstvo promet u nominalnoj vrijednosti

2.780.700,00 kn ustupili Društvu 8 172 dionica društva Agroservis, nominalne vrijednosti 2.451.600,00 kn, a s najvećim pojedinačnim kupcem (Marijana Belošević) za dio kupoprodajne cijene u iznosu 329.100,00 kn ugovoreno je plaćanje u novcu. Nominalna vrijednost u udjelima zamijenjena je istom nominalnom vrijednošću u dionicama, čime je Društvo steklo 22,3% dionica društva Agroservis. Novčani dio kupoprodajne cijene, Marijana Belošević nije platila u ugovorenom roku godinu dana od potpisivanja ugovora, već je s njom Društvo zaključilo dva dodatka osnovnom ugovoru, kojima je plaćanje ugovorene cijene odgođeno do 30. lipnja 2002. Za odgodu plaćanja nisu ugovoreni instrumenti osiguranja plaćanja ni kamate. S obzirom da je društvo Agroservis poslovalo s gubitkom uzastopno četiri godine i imalo blokiran žiro račun zbog nepodmirenih obveza, stjecanje dionica tog društva ne može se dovesti u vezu s namjerom obavljanja ili proširenja djelatnosti Društva.

Na dan 21. svibnja 2002., Društvo nema sredstava na računu. Evidentirani nalozi za plaćanje, za čije izvršenje nema pokrića na računu, iznose 1.266.352,00 kn. Račun je u neprekidnoj blokadi od rujna 1998. (1 346 dana), odnosno više od tri i pol godine.

U razvojnom programu Poduzeće nije jasno utvrdilo ciljeve razvoja, te se ne može utvrditi njihovo ostvarenje.

S obzirom da je nakon pretvorbe došlo do stagnacije Društva, te prijenosa većeg dijela imovine u novoosnovano društvo u vlasništvu Društva i do ovisnosti o tom društvu, da je Poduzeće koristilo u 1992. (prije pretvorbe) 4 111 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, a u 2001. oba društva obrađuju 1 700 ha, da se zakupnina ne plaća uredno, da je broj zaposlenika smanjen s 98 u lipnju 1992. na 43 u lipnju 2002., nisu ostvareni ciljevi utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

Zakonski predstavnik Društva je suglasan s Izvješćem o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizaciji društvenog poduzeća Ratarstvo, Bjelovar.

U očitovanju navodi da ciljevi utvrđeni odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji nisu ostvareni, jer se poljoprivredno zemljište koje Društvo koristi u razdoblju od 1991. do 2001. smanjilo s 4 111 ha na 1 700 ha zbog primjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu, a broj zaposlenih smanjen je s 98 u lipnju 1992. na 43 u lipnju 2002. prirodnim odljevom.

U vezi iznesenih ocjena postupaka privatizacije zakonski predstavnik navodi da su kod stjecanja vlastitih dionica u razdoblju od 1995. do 1998. pričuve bile veće od temeljnog kapitala, da su kupovane dionice s pravom vlasništva te da je 9. travnja 2001. na burzi od Fonda kupljeno 1 202 dionica Društva po 5% nominalne vrijednosti, odnosno 125,00 kn po dionici, dok su 1992. za dionice Društva dioničari morali plaćati protuvrijednost 1.000,- DEM. Mišljenja je da su dionice stečene od Fonda u skladu s odredbama članka 5. stavka 2. Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava, prema kojima se Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava ne odnosi na stjecatelje dionica iz portfelja Republike Hrvatske, Hrvatskog fonda za privatizaciju, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatskog mirovinskog osiguranja d.d. i stjecatelje koji stječu dionice na temelju odluke koju Vlada donese u postupku sanacije izdavatelja koji je u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine

70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Koprivnica, Trg bana Jelačića 16, Koprivnica.

Ovlašteni državni revizori:

Stjepan Cik, dipl. oec.

Mirjana Ljubić, dipl. oec.

Vesna Bradarić-Šlujo dipl. iur.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje:

(žig i potpis)

1. Radnički savjet:

Ljubo Pojatina, predsjednik, Josip Vuk, Ljudevit Tober, Mato Debeljak, Đuro Šimunović, Mirko Mikšec, Sonja Potočnjak

2. Upravni odbor:

Branko Kuretić, predsjednik od 10. prosinca 1992. do 28. travnja 1995.

Martin Antolić, od 10. prosinca 1992. do 28. travnja 1995.

Ivan Zobec, od 10. prosinca 1992. do 28. travnja 1995.

Tomislav Boban, od 10. prosinca 1992. do 28. travnja 1995.

Josip Belošević, od 10. prosinca 1992. do 28. travnja 1995.

3. Nadzorni odbor:

Branko Kuretić, predsjednik od 28. travnja 1995. do 10. rujna 1999.

Ana Majetić, član od 28. travnja 1995. do 10. rujna 1999.
predsjednik od 10. rujna 1999.

Tomislav Boban, od 28. travnja 1995.

Marijana Belošević, od 28. travnja 1995.

Martin Antolić, od 28. travnja 1995. do 10. rujna 1999.

4. Direktor ili Uprava:

Josip Belošević, direktor od 27. prosinca 1989. do 15. svibnja 1995.,
Uprava od 15. svibnja 1995.

- povezana društva i osobe

1. Ratarstvo - promet, d.o.o., Bjelovar

Osnivač: Ratarstvo d.d., Bjelovar

Direktor ili Uprava:

Josip Belošević, član od 23. srpnja 1998. do 17. rujna 1999.,
predsjednik od 17. rujna 1999.

Ankica Čulo, član od 17. rujna 1999.